

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Disputationum// Roberti Bel-//larmini Politiani,// Societatis
Iesv// De Controversiis// Christianae Fidei, Adver-//sus
huius temporis Haereticos,// Tomus ...**

De Sacramento Evcharistiæ - Sex Libris Explicata

Bellarmino, Roberto Francesco Romolo <Heiliger>

Ingolstadii, [1589]

VD16 B 1603

II. Probatur sacrificium Missæ, propitiatoriu[m] esse.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-54113](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-54113)

suprà demonstratum est. Nam ipsa Eucharistia distributio & manducatio, ad honorem Dei fit, & in gratiarum actionem pro beneficio accepto passionis Christi: ista enim conuenire possent Eucharistia, etiam si non esset aliud, nisi Sacramentum. At esse propitiatorium, & impetratorium, præsertim aliis, quàm ipsis sumentibus, nulla ratione admittunt, nec possunt admittere, nisi fateantur Eucharistiam nõ solùm esse Sacramentum, sed etiam sacrificium propriè dictum: non enim Sacramenta profunt aliis, quàm sumentibus. Vide Lutherum in lib. de captiuit. Babyl. cap. I. Apologiam Confess. Augustanae, in art. de Missa. Confess. V. Vittembergensem, cap. 16. quod est de Eucharistia. Calvinum lib. 4. Instit. cap. 18. §. 13. 14. 15. & 16. & Kemnitium in 2. parte Exam. Trident. Concil. sess. 22. cap. de Missa.

Contrarium docet, ac docuit semper Catholica Christi Ecclesia; & Synodus TRIDENTINA, vt rem totam penitus declararet, sess. 22. can. 2. apertè docuit, sacrificium Missæ non solùm propitiatorium esse pro pœnis, sed etiam pro culpis, nec solùm pro culpis leuibus, sed etiam pro grauibus, atque adedò mortalibus: id enim significat, cum ait: *Crimina, & peccata, etiam ingentia dimittit*. Præterea non solùm impetratorium esse spiritualium beneficiorum, sed etiam temporalium, & ideo offerri posse pro peccatis, pro pœnis, & pro quibuscunq; aliis necessitatibus. Quam sententiam, vt ordine defendamus, & explicemus, probabimus PRIMVM, sacrificium Missæ propitiatorium esse. SECUNDO, esse impetratorium. TERTIO, ostendemus vtrumque illi conuenire ex opere operato, & breuiter explicabimus, quæ sit propria efficientia sacrificij. QUARTO, soluemus obiectiones hæreticorum.

CAPVT SECVNDVM.

Probatum sacrificium Missæ propitiatorium esse.

HIC sacrificium MISSÆ propitiatorium esse probatur. PRIMVM, testimoniis veteris Testamenti. Scriptura enim Testamenti veteris apertè docet, fuisse in lege naturæ, & Moysis sacrificia propitiatoria. Nam Iob capite primo legimus sanctum Iob, qui

qui in lege naturæ vivebat, quotidie pro peccatis filiorum suorum sacrificasse Deo: & Iob ultimo, Deum ipsum iussisse, ut amici Iob sacrificarent pro peccato suo. Leuit. 4. 5. & 6. describitur varia sacrificia pro peccato.

Hęc, & similia testimonia dupliciter probant, sacrificium Missæ esse propitiatorium. PRIMO, quia illa sacrificia sunt typi, ac figuræ huius nostri sacrificij, vt supra probatum est.

SECUNDO, quia si sacrificium crucis, quod est singulariter propitiatorium, non impedit, quò minus illa vetera fuerint suo modo propitiatoria, nec impedire debet, quò minus sacrificium Ecclesiæ sit propitiatorium. Nam sacrificium crucis vim habuit ab initio mundi, & habebit vsque ad mundi consummationem; ac propterea si impediret sacrificium nostrum, quò minus esset propitiatorium, impediret etiam vetera; & contra, si illa non impediunt, nec nostrum impedire debet.

TERTIO, quia sacrificium nostrum est verè, ac proprie dictum sacrificium, non minus quàm vetera, vt libro superius demonstratum est: est etiam cõmemoratiuum passionis Domini, vt illa, immò expressius quàm illa, denique cõmemoratiua hostiam Deo gratiorem, quàm illa continerent: quare magis causa esse potest, cur illa propitiatoria dici possent, hoc autem non possit?

RESPONDET Calvinus lib. 4. Instit. cap. 18. §. 13. illa vetera dicta esse sacrificia propitiatoria, non quòd verè expiarent peccata, Deumue placarent, sed quòd adumbrarent, ac significarent futurum aliquando sacrificium crucis, quo peccata verè purgarentur.

AT etiam si sacrificia vetera nihil aliud, quàm typi, & adumbrata fuissent, adhuc solutio Caluini non satisfaceret: nam non solum sacrificij crucis, sed etiam sacrificij Eucharistiæ typi, & adumbrata erant. Vnde AVGVSTINVS quæst. 57. in Leuitico ait: *Illis, inquit, sacrificijs vnum hoc sacrificium significabatur, quo vera sit remissio peccatorum, à cuius sacrificij sanguine alimentum sumendo, nõ solum nemo prohibetur, sed ad bibendum potius omnes exhortantur.* Deinde, si illa sacrificia modo significabant futuram purgationem, non etiam aliquo modo purgabant: falsa erunt verba Scripturæ, Leuitic. 4. quæ sæpe repetuntur: *Offerat sacrificium, & orabit Sacerdos pro peccato.*

peccato eius, & dimitteretur ei. Et similiter falsum esset, quod legimus Iob ultimo, Dominum placari voluisse iram suam sacrificiis. Illa igitur sacrificia non expiabant peccata quoad culpam coram Deo, quasi iustificarent, & homines verè Dei amicos efficerent ex opere operato; reatè enim Apostolus dicit, Hebr. 10. impossibile esse sanguine hircorum, & vitulorum auferri peccata: sed tamen expiabant maculas legales, & etiam Deum propitiabāt, quoad pœnas temporales, & etiam quoad culpas ex offerentium fide, cuius fidei protestationes erant sacrificia illa.

SECUNDUM argumentum sumitur à verbis institutionis. Nam illa verba: *Hic est sanguis, qui pro vobis funditur in remissionem peccatorum*, apertissimè docent, Christum obtulisse in cœna sacrificium pro peccatis Apostolorum. Idem autem est sacrificium nostrum cum illo, quod in cœna oblatum fuit; iussit enim Dominus Apostolis, vt idem postea frequentarent.

PRAETEREA, sacrificium Missæ est sacrificium applicans promissiones Testamenti noui: nam idè etiam Luc. 22. Testamentum nouum appellatur, vt suprâ exposuimus. At inter promissiones noui Testamenti vna est de remissione peccatorum, vt patet Hierem. 32. & Hebr. 8.

DENIQUE fatentur Lutherani, vel potiùs contendunt, Eucharistiam institutam esse ad peccati remissionem: quare necesse est, vt peccata remittat, vel vt sacrificium, vel vt Sacramentum. Et quidem vt Sacramentum, non est propriè instituta ad peccati remissionem, sed ad vitæ spiritualis conseruationem. Nam, vt Sacramentum, non prodest nisi sumenti: sumens autem probare se antea iubetur, nec potest cum conscientia peccati accedere, nisi iudicium sibi manducare velit, & bibere, I. Corinth. 11. Sequitur igitur vt ad remissionem peccati instituta sit Eucharistia, vt sacrificium est. Et sanè aduersarij non intelligunt quid loquantur, cum Eucharistiam ad peccati remissionem institutam volunt, & tamen Sacramentum tantum, non etiam sacrificium illam esse contendunt.

TERTIUM argumentum sumitur ex Apostolo, qui Hebr. 5. sic ait: *Omnis Pontifex ex hominibus assumptus pro hominibus constituitur in his, quæ sunt ad Deum, et offerat dona, & sacrificia pro peccato.* vbi videmus præcipuum munus Sacerdotis

dotis cuiuslibet esse offerre pro peccato. Si ergo, vt in
 riore libro demonstratum est, habemus in Ecclesia sacra-
 tium, & sacrificium: necesse est, vt ad peccata purganda
 habeamus. Præterea sicut Apostolus dicit, Hebr. 10. *Peccato-
 rum remissio, iam non est oblatio pro peccato*: ita nos con-
 trario dicere possumus, Vbi nondum facta est remissio, peccata
 relinquitur hostia pro peccato. At remissio perfecta non
 facta est, sed quotidie fit, & fiet vsque ad mundi consum-
 mationem; ergo manet adhuc, & manebit vsque ad mundi
 summationem hostia pro peccato.

SECUNDO probatur testimoniis antiquorum Patrum.
 IACOBVS in Liturgia: *Offerimus*, inquit, *tibi inuenerunt*
sacrificium pro peccatis nostris, & ignorantis populi. IULI-
 ANVS in Dialogo cum Triphone, dicit sacrificiū vacca-
 offerrebat pro elephantiacis, fuisse figuram Eucharistia
 qua offertur pro expiatione peccatorum. ORIGENES
 mil. 13. in Leuiticum, cum adduxisset verba Domini, quibus
 iubemur mysterium Eucharistia conficere in memoria
 eius: *Ista est*, inquit, *commemoratio sola, qua propitiū*
Deum hominibus. ATHANASIVS in sermone de delectatione
 quem Damascenus citat in sermone eiusdem argumenti: *Hostia*
ta, inquit, hostia oblatio, propitiatio est. BASILIUS in Litur-
 gia non procul ab initio: *Dignos*, inquit, *efficio nos, qui*
corde stemus coram te, tibiq; ministremus, & offerimus
sacrificium hoc reuerendum ad abolenda delicta nostra, & propiti-
culo populi tui, &c. CYRILLVS Catecheli 5. mylagra
 vocat Eucharistiam hostiam propitiationis, & postea
 Christum pro nostris peccatis mactatum offerimus, *Et*
& illis cum, qui est benignissimus, propitium reddemus
 CHRYSOSTOMVS lib. 6. de sacerdotio: *Sacerdos, inquit,*
pro vniuerso orbe terrarum legatus intercedit, deprecatur
apud Deum, & hominum omnium non solum uiuentium
etiam defunctorum peccatis propitius fiat. Idem in Liturgia
 Idoneis, inquit, nos redde ad inferenda tibi dona, *& sacrificium*
pro peccatis nostris, & populi ignorantis. Idem homil. 4.
 pist. ad Ephes. saepe vocat sacrificium Eucharistia, hostiam
 lutarem. Denique DAMASCENVS lib. 4. cap. 14. dicit
 sacrificio sordes peccatorum purgari.

Ex Latinis CYPRIANVS in sermone de cena Domini
 Eucharistiam esse holocaustum ad purgandas iniquitates
 A. M. 11.

AMBROSIVS lib. I. de officiis, cap. 48. de Eucharistia loquens: *Offert, inquit, Christus seipsum quasi Sacerdos, et peccata nostra dimittat.* Et in exhortatione ad virgines in ultimis verbis, vocat sacrificium, quod in altari offertur, hostiam salutarem, per quam peccatum mundi huius aboletur. HIERONYMVS in commentar. cap. I. epist. ad Titum: *Si lascis, inquit, imperatur, et propter orationem abstineant se ab Exorum coitu: quid de Episcopo sentiendum est, qui quotidie pro suis, populisq; peccatis illibatas Deo oblaturus est victimas?* Vide eundem in epist. ad Damasum de filio prodigo, & in epist. ad Fabiolam de veste sacerdotali. AVGVSTINVS quaest. 57. in Leuiticum: *In multis, inquit, sacrificiis, quae pro peccatis offerebantur, unum hoc nostrum sacrificium significatur, in quo Vera fit remissio peccatorum.* Et lib. 20. ciuit. cap. 25. scribit, sacrificium pro peccato offerri in Ecclesia usque ad diem iudicii, sed non ulterius, quia post eum diem non erunt, quibus peccata remitti possint: & lib. I. contra Cresconium, cap. 25. vocat sacrificium Eucharistiae, vnicum sacrificium pro salute nostra. Serm. II. de Sanctis, qui est IV. de Innocentibus, de altari loquens: *Ibi, inquit, pro peccatoribus Christi sanguis effunditur.* GREGORIVS lib. 4. Dialog. cap. 58. *Hac victimas singulariter ab aeterno interitu animam saluat.* Vide etiam homil. 37. BEDA lib. 4. hist. gentis suae, cap. 22. *Sacrificium, inquit, hoc salutare ad redemptionem valet anima, et corporis sempiternam.*

Accedat Concilium BRACARENSE III. quod ante Bedae tempora celebratum fuisse constat, can. I. sic legimus: *Cum omne crimen atque peccatum oblati Deo sacrificiis deleatur, quid de cetero pro delictorum expiatione Domino dabitur, quando in ipsa sacrificij oblatione erratur?*

Accedant denique omnia testimonia in sequenti controversia adducenda, quibus probabimus sacrificium Eucharistiae esse propitiatorium defunctis. Nam qui asserunt, hoc sacrificium propitiatorium esse defunctis; necessario asserunt esse propitiatorium: quod nunc tantum demonstrandum suscepimus. Haec de testimoniis Patrum,

